

Qeyri-neft sektorunun inkişafı iqtisadi sabitliyin qarantıdır

Son illər ərzində ölkə iqtisadiyyatının əsas hərəkətverici qüvvəsi olan qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm nailiyyətlər əldə olunmuş, onun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi üstünlük təşkil etmiş, rəqabətqabiliyyətli və ixrac potensialı yüksək olan məhsulların istehsalı genişlənmişdir. Azərbaycan iqtisadiyyatının sürətli inkişaf dinamikası və çoxşaxəliliyi uğurlarımızı şərtləndirən vacib amillərdəndir. Bu istiqamətdə ən önəmlisi ondan ibarətdir ki, məhz qeyri-neft sektoru artan tempə inkişafdadır və bu da yürüdülməli uğurlu siyasətin nəticəsidir. Qeyri-neft sektorunun və sahibkarlığın inkişafı, yeni müəssisələrin işə salınması məqsədilə reallaşdırılan islahatlar ölkəmizin neftdən asılılığını azaltmaqla yanaşı, yoxsulluq səviyyəsinin minimuma enməsinə, əmək qabiliyyətli əhəlinin iqtisadi fəallığının yüksəlməsinə imkan vermişdir. Uğurla gerçəkləşdirilən iqtisadi strategiya respublikamızın regionda analoqu olmayan inkişaf mərhələsinə qədəm qoymasına gətirib çıxarıbdır. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin tam bərqərar olması, xarici investisiyaların daha çox qeyri-neft sektoruna yönəldilməsi, əlverişli sahibkarlıq və müsbət biznes mühitinin təmin edilməsi Prezident cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının ana xətti kimi diqqəti çəkir.

Mübaligəsiz demək olar ki, bu gün qeyri-neft sektorunun, özəl bölmənin və sahibkarlığın inkişafı dövlətimizin xüsusi diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanın iqtisadi inkişafını xarakterizə edən ən mühüm cəhətlərdən biri ölkəmizdə məhz güclü sahibkarlar sinfinin formalaşmasıdır. Hazırda Azərbaycanda ümumi daxili məhsul istehsalında özəl sektorun xüsusi çəkisi olduqca aydın hiss olunur, iqtisadi artımın təminatında sahibkarlar sinfinin rolu və mövqeyi davamlı şəkildə güclənir. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2022-ci ilin yanvar ayında ölkədə 9257,6 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 0,6 faiz, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 8,8 faiz artmışdır.

Bu gün respublikamızda biznes və sahibkarlar üçün çox gözəl şərait yaradılıb. Dövlət sahibkarları dəstəkləyir, onlara mənəvi-siyasi dəstək, eyni zamanda, güzəştli kreditlər verilir. Bu, ölkəmizdə biznesin inkişafına göstərilən dəstəyin daha bir nümunəsidir.

Özəl sektorun inkişafına dair çox əhəmiyyətli proqramlar qəbul edilmiş, sahibkarların normal və sərbəst fəaliyyəti üçün mühüm fərmanlar imzalanmışdır. Ölkə başçısının vurğuladığı kimi, Azərbaycanda bu gün özəl sektorda fəaliyyət göstərən şirkətlər güclənir, dövlət də onlara öz dəstəyini göstərir. İş adamları, sahibkarlar, onların öhdəsinə düşən bütün funksiyaları yerinə yetirməkdə Azərbaycan dövlətinin dəstəyinə arxalanırlar.

2004-cü ildən həyata keçirilən

regional inkişaf Dövlət proqramlarında biznes mühitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı kompleks tədbirlərin öz əksini tapması da təsadüfi olmayıb, bölgələrin tərəqqisi prosesində özəl sektorun imkanlarını səfərbər etmək, sosial xarakterli mərhələlərin həllində sahibkarların fəal iştirakına nail olmaq istəyindən irəli gəlmişdir. Ötən illərdə həyata keçirilmiş regional inkişaf proqramları bölgələrdə yerli və azad sahibkarlığın, yeni istehsal və emal müəssisələrinin açılmasına, işsizlik və yoxsulluq probleminin əsaslı dərəcədə həllinə ciddi təkan vermişdir. Kiçik və orta sahibkarlığın güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi, sahibkarların fəaliyyətinə yersiz müdaxilələrin qarşısının alınması, özəl sektorda inkişafa mane olan problemlərin həlli məqsədilə yeni mexanizmlər tətbiq edilmişdir. Şübhəsiz ki, dövlətimiz həmişə olduğu kimi, bundan sonra da azad sahibkarlığın, qeyri-neft sektorunun inkişafına öz dəstəyini verəcəkdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafının dövlət tərəfindən tənzimlənməsini səciyyələndirən mühüm faktorlardan biri də regional amillərlə bağlıdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, respublikamızın regionları əsas etibarilə qeyri-neft məhsulları istehsalı üzrə formalaşmışdır. Belə ki, mərkəzləşdirilmiş iqtisadi münasibətlər sistemində, daha doğrusu sovetlər birliyinə daxil olduğu dövrdə respublikamızın regionları əsas etibarilə kənd təsərrüfatı, emal sənayesinin inkişafı üzrə ixtisaslaşmışdır.

Yeni dövrün iqtisadi inkişaf tələbləri ilə uzlaşan müterəqqi mexanizmlərin tətbiqi-sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılması

da
x ü -
s u s i
ö n ə m
k ə s b
e d i r .

Sənaye zonaları sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsində, biznesin innovativliyinin və səmərəliliyinin artırılmasında, yüksək texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalında, qeyri-neft sektorunun inkişafında və əhəlinin məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsində mühüm amilə çevrilib. Müasir şəraitdə qeyri-neft sektorunun dövlət tənzimlənməsi, eləcə də büdcədən zəruri dəstəyin göstərilməsi ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsində bu sahənin rolunun güclənməsinə gətirib çıxarıb.

Ölkəmizdə sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq sənaye parkları və sənaye məhəllələri yaradılır. Hazırda ölkədə 7 sənaye parkı (Sumqayıt Kimya, Qaradağ, Pıralahı, Mingəçevir, Balaxanı, Ağdam və Cəbrayıl rayonunda yerləşən "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" sənaye parkları) və 5 sənaye məhəlləsi (Hacıqabul, Masallı, Neftçala, Sabirabad və Şərur sənaye məhəllə-

ləri) mövcuddur. Sənaye parkları və məhəllələrdə sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı üçün əlverişli investisiya mühiti yaradılıb.

Sənaye parkları və məhəllələrdə dövlət vəsaiti hesabına müasir infrastruktur yaradılır, sahibkarların vəsaitlərini investisiya qoyuluşuna yönəltmələri təmin edilir. Ölkəmizdə sənaye parkları və məhəllə-

kişafı ilə bağlı planlarımızda, ilk növbədə, yaşayış binalarının inşası və iş yerlərinin açılması var.

Çünki burada yaşayacaq ağıdamlılar işlə təmin olunmalıdırlar. İş yerlərinin

lərin yaradılmasında əsas məqsəd yeni istehsal sahələrinin qurulması, idxalın əvəz olunması, ixrac potensialı məhsulları istehsal edəcək sənaye sahələri üzrə müəssisələrin yaradılmasıdır.

Fevralın 13-də Prezident İlham Əliyev Ağdama səfəri zamanı demişdir: " Bu gün Ağdam şəhərində sənaye parkının ilk rezidentləri tərəfindən yaxın gələcəkdə istifadəyə veriləcək yeni müəssisələrin təməl daşı qoyuldu. Sənaye parkının təməl daşını mən keçən dəfə Ağdamda qoymuşdum, Müstəqillik Günündə qoymuşdum. Bu gün isə artıq 5 rezident vardır və onlar işə başlayırlar. Beləliklə, 190 hektar ərazidə qurulacaq Ağdam Sənaye Parkının ilk müəssisələri artıq bu sahədə ilk addımlarını atır. Bu, çox önəmli hadisədir. Ona görə ki, Ağdam şəhərinin gələcək in-

yaradılması ilə bağlı əlavə addımlar da atılacaq. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə Ağdam Sənaye Parkında onlarla müəssisə işə başlayacaqdır. Azərbaycan iş adamlarına da mən bu gün burada - Ağdam Cümə məscidinin önündə çağırış edirəm ki, gəlsinlər həm Ağdama, həm də azad edilmiş bütün digər ərazilərə sərmayə qoysunlar, vəsait qoysunlar. Çünki bu gün Azərbaycanda biznes üçün, sahibkarlar üçün çox gözəl şərait yaradılıb. Dövlət sahibkarları dəstəkləyir və həm mənəvi-siyasi dəstək verilir, eyni zamanda, güzəştli kreditlər verilir. Əlbəttə ki, bölgələrdə infrastruktur layihələrinin icrası sahibkarlıq üçün də gözəl imkanlar yaradır".

Bu gün Azərbaycanın hər bir

bölgəsi inkişaf, tərəqqi dövrünü yaşayır. Məqsəd insanların rahat yaşayışını təmin etmək, onların məmnunluğunu artırmaqdır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa və quruculuq işləri geniş miqyaslıdır. Böyük Qayıdışın astanasında olduğumuz isə göz önündədir. 2020-ci ilin sentyabrın 27-də Vətən müharibəsində bir güllə belə atılmadan, şəhid verilmədən geri qaytarılan Ağdam özünün azad günlərini yaşayır. Hazırda Ağdamda böyük canlanma, yeni həyat başlayıb. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə bütün zəruri tədbirlər həyata keçirilir, yaşayış evləri, sosial, yol-nəqliyyat, iqtisadi infrastruktur sürətlə bərpa edilir. Ağdamın işğaldan azad edilməsi qəhrəman Azərbaycan Ordusunun strateji

bölgələrdə Ermənistanın işğalçı hərbi qüvvələrini biabırcasına məğlub etməsi ilə mümkün oldu və düşmənin döyüşləri davam etdirməyə qadir olmadığını göstərdi. Bu, düşmən üzərində ikiqat - həm döyüşlə, həm də döyüşsüz qalib gəlməyin parlaq göstəricisi kimi tarixə yazıldı.

Sözsüz ki, Ağdam Azərbaycanın digər iqtisadi dirçəliş dövrünü yaşayan rayonları kimi yeni sənayeləşmə ilə önə çıxacaq. Ağdamın strateji coğrafi mövqeyi, digər bölgələrlə qovuşuqda yerləşməsi, insan resursları potensialı və infrastruktur çıxış imkanları rayonun gələcəkdə Qarabağın sənaye mərkəzinə çevrilməsində mühüm rol oynayacaq.

M.MİRZƏ,
"Respublika".